

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ประเด็นที่ ๑ : โครงการพระราชดำริ / เถลิงพระเกียรติ / ที่เกี่ยวเนื่องกับพระบรมวงศานุวงศ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รอบที่ ๑

ระดับการรายงาน (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง □)

- ระดับประเทศ
 ระดับเขตสุขภาพ
 ระดับจังหวัด

ประเด็นที่ ๑ : โครงการพระราชดำริ / เถลิงพระเกียรติ / ที่เกี่ยวเนื่องกับพระบรมวงศานุวงศ์

หัวข้อ : โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละ ๕๐ ของเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือสถานกักขัง ของกรมราชทัณฑ์ มีรูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากอย่างน้อย ๑ รูปแบบ

๒. ผู้ต้องขัง ได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากอย่างน้อย ร้อยละ ๖๐ (เป้าหมาย ๖ เดือนแรก ร้อยละ ๓๐)

๓. ผู้ต้องขัง ได้รับการรักษาทางทันตกรรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง ต่อปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของผู้ที่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก (เป้าหมาย ๖ เดือนแรก ร้อยละ ๑๐)

๑) เป้าหมาย และผลงาน

ร้อยละ ๕๐ ของเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือสถานกักขัง ของกรมราชทัณฑ์ มีรูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากอย่างน้อย ๑ รูปแบบ จาก ๔ รูปแบบ (๑. การพัฒนานโยบายเครื่องดื่มน้ำร้อน ๒. การพัฒนาศักยภาพแกนนำสุขภาพ/ครูฝึก/อาสาสมัครเรือนจำ (อสรจ.) ๓. การแปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแท้ และ ๔. การคัดกรองสุขภาพช่องปากด้วยทันตกรรมทางไกล

เขตสุขภาพที่ ๖ มีเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือสถานกักขัง ของกรมราชทัณฑ์ ทั้งหมด ๑๕ แห่ง มีการดำเนินการขับเคลื่อนรูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากอย่างน้อย ๑ รูปแบบ ร้อยละ ๑๐๐ โดยโรงพยาบาลแม่ข่าย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และดำเนินการขับเคลื่อนรูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากอีก ๓ รูปแบบ ดังรายละเอียดตารางที่ ๑ การจัดบริการสุขภาพช่องปาก ในรอบ ๖ เดือนแรก พบว่า ผู้ต้องขังได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก ร้อยละ ๖๓.๖ และได้รับการทันตกรรม ร้อยละ ๓๗.๒ ผ่านค่าเป้าหมาย ดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๑ การให้บริการรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปากสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ๒๕๖๗ (ยอดสะสมตั้งแต่เดือน ต.ค. ๒๕๖๖ - มี.ค. ๒๕๖๗)

จังหวัด/หน่วยงาน/รูปแบบ	รายละเอียดรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
จังหวัดปราจีนบุรี	
๑.เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๒. การพัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก รูปแบบที่ ๓. การแปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแท้

จังหวัด/หน่วยงาน/รูปแบบ	รายละเอียดรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
๒.เรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๒. การพัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก รูปแบบที่ ๓. การแปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
๓.ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๒. การพัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก รูปแบบที่ ๓. การแปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
จังหวัดฉะเชิงเทรา	
เรือนจำจังหวัดฉะเชิงเทรา (๓ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑การพัฒนาศกยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ.และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก รูปแบบที่ ๒ การแปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง รูปแบบที่ ๓. การคัดกรองสุขภาพช่องปากด้วยทันตกรรมทางไกล
จังหวัดสมุทรปราการ	
เรือนจำจังหวัดสมุทรปราการ (๓ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก รูปแบบที่ ๒ การแปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง รูปแบบที่ ๓ การคัดกรองสุขภาพช่องปากด้วยทันตกรรมทางไกล
จังหวัดตราด	
เรือนจำจังหวัดตราด (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑.การพัฒนาศกยภาพแกนนำสุขภาพ/ครูฝก/อาสาสมัครเรือนจำ (อสรจ.) และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้าน สุขภาพช่องปาก รูปแบบที่ ๒. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
สถานกักขังกลางจังหวัดตราด (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑.การพัฒนาศกยภาพแกนนำสุขภาพ/ครูฝก/อาสาสมัครเรือนจำ (อสรจ.) และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้าน สุขภาพช่องปาก รูปแบบที่ ๒. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
จังหวัดจันทบุรี	
เรือนจำจังหวัดจันทบุรี (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑. พัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. ให้มี Health literacy การดูแลช่องปาก รูปแบบที่ ๒. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
จังหวัด/หน่วยงาน/รูปแบบ	รายละเอียดรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑. พัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. ให้มี Health literacy การดูแลช่องปาก รูปแบบที่ ๒. แปร่งฟัน ๒๒๒ หรือแปร่งฟันแห้ง
จังหวัดระยอง	
เรือนจำกลางจังหวัดระยอง (๓ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑.มีนโยบายเครื่องดื่มลดหวาน รูปแบบที่ ๒. พัฒนาศักยภาพแกนนำฯ รูปแบบที่ ๓. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง

จังหวัด/หน่วยงาน/รูปแบบ	รายละเอียดรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
ทันตสถานเปิดห้วยโป่ง (๓ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑. มีนโยบายเครื่องดื่มลดหวาน รูปแบบที่ ๒. พัฒนาศักยภาพแกนนำฯ รูปแบบที่ ๓. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
จังหวัดชลบุรี	
เรือนจำกลางชลบุรี (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑. พัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. ให้มี Health literacy การดูแลช่องปาก รูปแบบที่ ๒. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
เรือนจำพิเศษพัทยา (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑. พัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. ให้มี Health literacy การดูแลช่องปาก รูปแบบที่ ๒. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
ทันตสถานหญิงชลบุรี (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑. พัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. ให้มี Health literacy การดูแลช่องปาก รูปแบบที่ ๒. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง
จังหวัดสระแก้ว	
เรือนจำจังหวัดสระแก้ว (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๑. พัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. ให้มี Health literacy การดูแลช่องปาก รูปแบบที่ ๒. แปร่งฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปร่งฟันแห้ง

ตารางที่ ๒ การให้บริการรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปากสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำและทันตสถาน ๒๕๖๗ (ยอดสะสมตั้งแต่เดือน ต.ค. ๒๕๖๖ – มี.ค. ๒๕๖๗)

จังหวัด	เรือนจำที่รับผิดชอบ	โรงพยาบาล แม่ข่าย	จำนวนผู้ต้องขัง	ตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก		บริการทันตกรรม	
				รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ปราจีนบุรี	เรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี	รพ.กบินทร์บุรี	๓๘๖	๑๘๒	๔๙.๗	๒๖๕	๖๘.๗
	เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี	รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศ	๙๐๘	๙๐๑	๙๙.๒	๑๒	๑.๓
	ทันตสถานเปิดบ้านเนินสูง	รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศ	๑๔๑	๑๔๐	๙๙.๓	๕๘	๔๑.๑
	รวม		๑,๔๓๕	๑,๒๒๓	๘๕.๒	๓๓๕	๒๓.๓๔
ฉะเชิงเทรา	เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา	รพ.พุทธโสธร	๒,๒๔๒	๒,๕๓๘	๑๑๓.๒	๑,๓๑๗	๕๘.๗
ตราด	เรือนจำจังหวัดตราด	รพ.ตราด	๑,๑๔๔	๑,๑๖๗	๑๐๒.๐	๑๔๓	๑๒.๕
	สถานกักขังกลางจังหวัดตราด	รพ.ตราด	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๗๒	๑๗๒.๐
	รวม		๑,๒๔๔	๑,๒๖๗	๑๐๑.๘	๓๑๕	๒๕.๓

จังหวัด	เรือนจำที่รับผิดชอบ	โรงพยาบาล แม่ข่าย	จำนวนผู้ต้องขัง	ตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก		บริการทันตกรรม	
				รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
สมุทรปราการ	เรือนจำกลางสมุทรปราการ	รพ.บางป่อ	๔,๘๙๖	๔,๕๒๔	๑๒๙.๐	๔๙๓	๓๒.๑
จันทบุรี	ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา	รพ.เขาสุกิม	๒๘๘	๒๘๘	๑๐๐	๑๓๘	๔๗.๙
	เรือนจำจังหวัดจันทบุรี	รพ.พระปกเกล้า	๑,๖๙๑	๑,๖๙๑	๑๐๐	๗๑๔	๔๒.๒
	รวม		๑,๙๗๙	๑,๙๗๙	๑๐๐.๐	๘๕๒	๔๓.๑๔
ระยอง	ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง	รพ.เฉลิมพระเกียรติฯ	๓๘๔	๔๐	๑๐.๔	๓๐	๗.๘
	เรือนจำกลางระยอง	รพ.บ้านค่าย	๕,๙๓๒	๖๖๑	๑๑.๑	๕๔๔	๙.๒
	รวม		๖,๓๑๖	๗๐๑	๑๑.๑	๕๗๔	๙.๐๘
ชลบุรี	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	รพ.ชลบุรี	๑,๗๔๓	๒๔๒	๑๓.๙	๒๑๕	๓๗.๔
	เรือนจำพิเศษพัทยา	รพ.บางละมุง	๓,๙๕๔	๔๗๔	๑๒.๐	๕๐๙	๑๒.๙
	เรือนจำกลางชลบุรี	รพ.บ้านบึง	๕,๕๖๐	๕,๕๒๒	๙๙.๓	๑,๓๓๙	๒๔.๑
	รวม		๑๑,๒๕๗	๖,๒๓๘	๕๕.๔	๒,๐๖๓	๑๘.๓
สระแก้ว	เรือนจำจังหวัดสระแก้ว	รพ.สมเด็จพระยุพราชสระแก้ว	๑,๕๓๖	๑,๑๗๕	๗๖.๕	๑,๔๗๕	๙๖.๐
รวมเขต 6	รวม		๓๐,๙๐๕	๑๙,๖๕๕	๖๓.๖	๑๑,๕๔๑	๓๗.๓

๓) ปัญหา/จุดร่วมที่สะท้อนปัญหา หรือความเสี่ยงต่อความสำเร็จของงาน

- ความร่วมมือในการดำเนินงานของทุกภาคส่วนและเครือข่ายในพื้นที่
- มีการสื่อสารแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

๔) ข้อเสนอเชิงนโยบาย/ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนา

- เสนอให้โรงพยาบาลแม่ข่ายมีระบบฐานข้อมูลการให้บริการด้านสุขภาพที่เชื่อมโยงแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข (รพ.แม่ข่าย) / สปสช./กรมราชทัณฑ์ เพื่อลดภาระการ บันทึกข้อมูลของเจ้าหน้าที่ แต่ละหน่วยงานสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยคำนึงถึงการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพตามชุดสิทธิประโยชน์เป็นหลัก

- เพิ่มกิจกรรมส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากในเรือนจำ เช่น ผู้ต้องขังได้รับการฝึกทักษะการตรวจฟันด้วยตนเอง ฝึกทักษะการแปรงฟัน เป็นต้น เพื่อป้องกันฟันผุ คราบหินปูนและลดความรุนแรงของโรคในช่องปาก

- จัดกิจกรรม/โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี และการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อให้ดูแลสุขภาพช่องปากตนเองได้

- ควรพัฒนาระบบ Teledentistry ในเรือนจำเพื่อสนับสนุนการบริการในอนาคต

๕) ปัจจัยความสำเร็จ

- ผู้บริหาร สสจ. รพ.แม่ข่าย และเรือนจำให้ความสำคัญในการดำเนินงานส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปากในเรือนจำ
- มีแผนจัดบริการส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปากในเรือนจำ

๖) ประเด็นที่ควรกำกับติดตามการตรวจราชการ

- ติดตามเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือสถานกักขัง ในการดำเนินงานส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปาก โดยโรงพยาบาลแม่ข่ายเข้าไปร่วมกันดำเนินการในชุดกิจกรรม ส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปากให้ครบ ๔ รูปแบบ ได้แก่ ๑. การพัฒนานโยบายเครื่องดื่ม ลดหวาน ๒.การพัฒนาศักยภาพแกนนำสุขภาพ/ครูฝึก/อาสาสมัครเรือนจำ (อสรจ.) และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก ๓.การแปรงฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปรงฟันแห้ง และ ๔.การคัดกรองสุขภาพช่องปากด้วยทันตกรรมทางไกล
- รวบรวมส่งข้อมูลและภาพ กิจกรรม ผ่านทาง QR code ของกรมอนามัย

๗) จุดเด่น/นวัตกรรม

จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลิตสื่อการสอน “เรื่องเล่าผ่าเจาะหน้า” เป็นเครื่องมือให้ความรู้ผ่านการเล่าเรื่อง ที่อสรจ. ทัณฑสถานฯ ช่วยกันระดมความคิด ร่วมกันผลิตและวางแผนการให้ความรู้ผ่านการเล่าเรื่องที่กลุ่มวงเค้าโครงเรื่องไว้ การออกแบบกิจกรรมเพื่อให้อสรจ. ทุกคน มีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ(Active Learning) ตั้งแต่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ลงมือปฏิบัติร่วมกัน โดยใช้สื่อ/วัสดุ เรียบง่าย แสดงความคิดได้อย่างอิสระตามกระบวนการจัดประสบการณ์ EAP (Experimental Activities Planner)

ประเด็นหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำได้รับการฝากครรภ์

๑) เป้าหมาย และผลงาน

ร้อยละ ๑๐๐ ของหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำได้รับการฝากครรภ์

ผลงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

เขตสุขภาพที่ ๖ มีหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำ จำนวน ๑๗ ราย และหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำได้รับการฝากครรภ์ครบทุกราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยทางเรือนจำได้พาหญิงตั้งครรภ์มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลแม่ข่าย และบางแห่งตรวจครรภ์ให้กับหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำโดยบุคลากรสาธารณสุข หากพบภาวะเสี่ยงจะพาหญิงตั้งครรภ์พบแพทย์ในโรงพยาบาลแม่ข่ายของเรือนจำ

ผู้รายงาน

นางศิริพร จริยาจิรวัฒนา

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

๐๘๙ ๔๐๘๘๗๑๑

E-mail: ptana07@gmail.com

๑ มีนาคม ๒๕๖๗